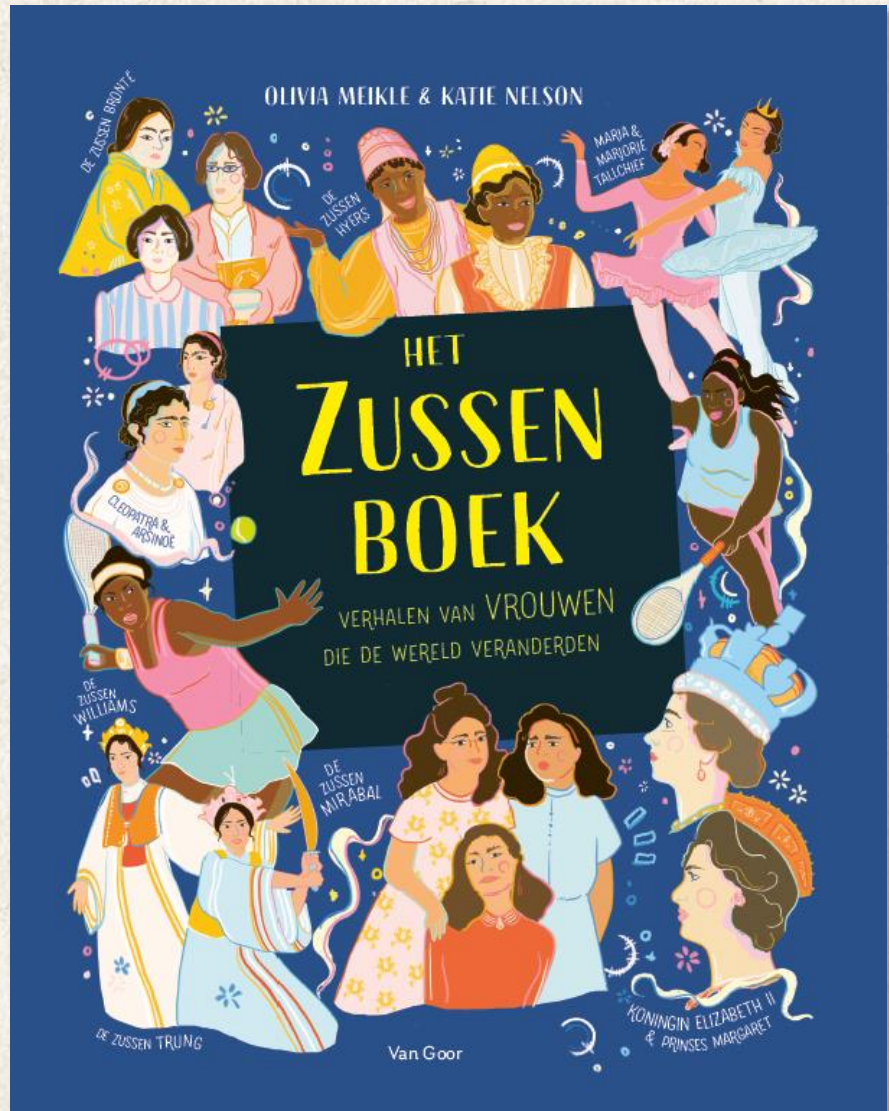

LESINSTRUCTIE

UNIEBOEK
UITGEVERIJ
HET SPECTRUM

Kidsweek in de Klas heeft in samenwerking met Unieboek lesmateriaal ontwikkeld bij het boek **Het zussenboek**. Aan de hand van dit lespakket werkt u aan doelen voor begrijpend lezen, schrijven en wereldoriëntatie. Het is geschikt voor kinderen in groep 5 t/m 8. Veel leerplezier!

Kerdoelen

Kerdoel 5

De leerlingen leren naar inhoud en vorm teksten te schrijven met verschillende functies, zoals: informeren, instrueren, overtuigen of plezier verschaffen.

Kerdoel 9

De leerlingen krijgen plezier in het lezen en schrijven van voor hen bestemde verhalen, gedichten en informatieve teksten.

Kerdoel 10

De leerlingen leren bij de doelen onder 'mondeling taalonderwijs' en 'schriftelijk taalonderwijs' strategieën te herkennen, te verwoorden, te gebruiken en te beoordelen.

Kerdoel 53

De leerlingen leren over de belangrijke historische personen en gebeurtenissen uit de Nederlandse geschiedenis en kunnen die voorbeeldmatig verbinden met de wereldgeschiedenis.

Tussendoelen

- De leerlingen lezen informatieve teksten in boeken en halen hier informatie uit.
- De leerlingen plannen, sturen, bewaken en controleren hun eigen leesgedrag.
- De leerlingen stellen zichzelf vragen en beantwoorden deze tijdens het lezen.
- De leerlingen leren een informatieve en amuserende tekst te schrijven.
- De leerlingen weten meer over belangrijke personen uit de geschiedenis.

Lesdoelen

Aan het eind van de les:

- kunnen de leerlingen in het kort vertellen waar twee hoofdstukken uit het boek *Het zussenboek* over gaan. Het maken van aantekeningen tijdens het lezen (volgens de aanpak van close-reading) helpt hen hierbij.
- kunnen de leerlingen een stripverhaal maken waarin ze samen met hun (denkbeeldige) zus de wereld veranderen.

Digibordles openen

Open de digibordles door een keer in het midden op de les te klikken. Vervolgens opent zich aan de rechterkant een scherm. Klik op **Geef les** en loop stap voor stap door de les met de leerlingen. Laat de leerlingen interactief meedoen middels een wisbordje/kladblaadje of laat **de leerlingen meedoen met hun eigen device**. Dit doet u als volgt:

1. Vink links onderaan uw scherm *Devices in de klas* aan.
2. Klik op *Deel scherm* om het scherm op het digibord te delen met uw leerlingen.
3. Uw leerlingen gaan naar www.lessonup.app en voeren hun naam in. Daarna voeren zij de toegangscode in die links onderaan uw scherm staat.
4. U ziet links onderaan uw scherm hoeveel leerlingen er meedoen.
5. Uw leerlingen kunnen op hun eigen device antwoord geven op de vragen. U ziet hoeveel leerlingen de vragen juist beantwoord hebben. Uw leerlingen krijgen op hun eigen device directe feedback, zoals 'Yes, goed gedaan!' of 'Helaas ...'. LessonUp toont tussendoor een tussenstand. U kunt zelf bepalen of u deze tussenstand wel of niet wilt laten zien aan de leerlingen. Klik op de eerste slide onderaan op *Leerlingen* en zet het vinkje bij *Toon tussenstand* aan of uit.

Voorkennis activeren

Laat de leerlingen met hun schoudermaatje de vragen op het digibord beantwoorden over broertjes en zusjes. Maak vervolgens samen een woordveld over het onderwerp 'zussen' om de voorkennis van de leerlingen over het onderwerp te activeren. Waar denken ze aan bij het woord zussen? Vertel de leerlingen dat jullie samen een gedeelte uit een nieuw boek gaan lezen: *Het Zussenboek*.

Lesdoelen bepalen & het maken van aantekeningen

Bespreek de lesdoelen met de leerlingen. Vertel dat jullie straks een gedeelte uit het boek *Het Zussenboek* gaan lezen. Het maken van aantekeningen helpt om de tekst nog beter te begrijpen.

Symbool	Wat
?	Vraag (Ik noteer de vraag in de kantlijn)
!	Ik lees nu dit, ik moet denken aan iets wat ik heb meegemaakt, al iets over gelezen of gehoord heb (verbinden)
	Ik zie voor me... (visualiseren)
★	Ik lees nu dit, ik denk dat we ... (voorspellen)
A	De schrijver heeft het niet letterlijk opgeschreven, maar ik denk dat ... (afleiden)
VB	De schrijver geeft een voorbeeld.

Begeleide inoefening

Voorlezen

Lees het hoofdstuk *Maria en Elizabeth Tudor* uit het boek *Het Zussenboek* voor. De kinderen kunnen als ze willen meelesen in hun eigen boek en/of op het bord. Bespreek volgens de quizvragen die bij het hoofdstuk horen. Lees vervolgens de alinea's tekst met informatie over de tijd waaruit de Tudor-zussen komen. Maak daarna klassikaal de bijbehorende vragen.

Samen lezen (ik)

Lees het hoofdstuk *De Song-zussen* samen met de leerlingen. Zorg ervoor dat de leerlingen aan het eind van de les in het kort kunnen vertellen waar het hoofdstuk over gaat.

IK

Doe hardop denkend voor wat er in uw hoofd gebeurt tijdens het lezen van het eerste gedeelte van het hoofdstuk en laat zien hoe u de belangrijkste informatie uit de tekst haalt. Het maken van aantekeningen tijdens het lezen kan helpen om steeds meer grip te krijgen op de tekst. Bijvoorbeeld:

- **Arceren** > *dynastie*. Dat is een moeilijk woord! Je noemt iets een dynastie wanneer alle heersers van een land uit dezelfde familie komen. Dat was in China blijkbaar het geval tussen 618 en 906.
- **Brilletje/!** > *leren lezen*. Ik kan me bijna niet voorstellen dat vrouwen niet mochten leren lezen. Jullie wel? Ik weet dat vrouwen vroeger minder rechten hadden dan mannen. In sommige landen is dat nog steeds zo. Gelukkig mogen meisjes hier in Nederland wel gewoon naar school!
- **Sterretje** > *andere plannen*. Ik denk dat we nu gaan lezen welke plannen vader Song had voor zijn dochters. Ik denk dat het iets te maken heeft met het schrijven van gedichten zoals eerder werd verteld.
- **Onderstrepen** > *Ruoshen, Ruozhao, Ruoxian, Ruolon, Ruoxun*. Wat een bijzonder namen! Ik denk dat het belangrijk is om deze namen te onthouden voor het vervolg van het verhaal.
- **Brilletje/!** > *mooie gedichten*. Ik zie voor me hoe de vijf zussen met elkaar aan het studeren zijn en gedichten schrijven. Ik houd zelf ook heel erg van het lezen van gedichten. Jullie ook? Wat lezen jullie het liefst?

Controle van begrip vragen (CVB-vragen)

Controleer tussendoor in hoeverre de leerlingen de tekst hebben begrepen. Laat hen individueel de CVB-vragen beantwoorden op een wisbordje of laat hen meedoen met hun eigen device.

CVB-vraag

Bekijk op de kaart waar het land China ligt. Beantwoord daarna de vraag: Waar of niet waar? De Song-zussen leerde zichzelf stiekem lezen. *Antwoord B. Niet waar.*

Wij

Laat de leerlingen in tweetallen de volgende bladzijde lezen. Zij zorgen ervoor dat ze de pagina goed begrijpen. Het maken van aantekeningen tijdens het lezen helpt hen hierbij. Bespreek de aantekeningen van de leerlingen en vul aan waar nodig. Bijvoorbeeld:

- **! - de keizer.** Deze keizer hoort vast bij de Tang-dynastie waar we eerder over hebben gelezen.
- **Arceren - hovelingen.** Dat vind ik een moeilijk woord! Ik zoek het op... het betekent iemand die vaak het hof van een koning of keizer bezoekt.
- **Brilletje/ ! - paleis.** Ik ben ooit op vakantie in een groot paleis geweest. Dat was prachtig! Ik zie voor me hoe de vijf zussen in een prachtige ruimte binnenkomen.
- **Brilletje/ ! - moeilijke vragen.** Ik zie voor me hoe de vijf zussen aan een vragenvuur worden onderworpen. Ik kijk op televisie ook weleens naar programma's waarin mensen moeilijke vragen moeten beantwoorden. Dat lijkt me best moeilijk!
- **A - ingenomen.** Ik denk dat de schrijver bedoelt dat de keizer dol was op de zussen, hun kennis en de gedichten die ze schreven.
- **Arceren - hofgeleerden.** Dat woord ken ik nog niet. Als ik het in tweeën hak lees ik: hof en geleerden. Het hof is de plek waar de koning of keizer woont en geleerden zijn slimme mensen. Ik denk dat een hofgeleerde een slim iemand is die vaak aan het hof komt.

CVB-vragen

- Waardoor werden de Song-zussen beroemd? *Antwoord B: De Song-zussen schreven hele mooie gedichten en waren erg slim.*
- Waarom werden de Song-zussen uitgenodigd op het paleis van de keizer? *Antwoord A: De keizer was benieuwd of de zussen echt zo goed waren in dichten.*

JULLIE

Laat de leerlingen het laatste gedeelte van het hoofdstuk in tweetallen lezen. Zij zorgen ervoor dat ze hun leesbegrip tijdens het lezen monitoren, zodat ze de tekst goed begrijpen. Het maken van aantekeningen helpt hen hierbij. Laat de leerlingen daarna de alinea's tekst over de tijd waaruit de Song-zussen kwamen individueel lezen. Maak daarna klassikaal de bijbehorende vragen.

Verwerking

Het zussenboek staat vol verhalen en plaatjes van zussen die samen de wereld veranderen. De leerlingen gaan nu zelf aan de slag met het schrijven van een verhaal waarin ze samen met een (denkbeeldig(e) zus(je) de wereld veranderen. Dit doen ze aan de hand van het maken van een stripverhaal.

Bekijk samen een voorbeeld van een strip uit Kidsweek. Wat valt de leerlingen op? Wat is het doel van de maker van de strip? En wat maakt een strip anders dan een andere tekstvorm? Bekijk vervolgens samen de succescriteria van een stripverhaal. Bespreek of de leerlingen de opdracht goed begrijpen en of ze nog aanvullingen hebben op het lijstje.

Afsluiting

Draai aan het rad en bespreek de reflectievragen met de leerlingen.

- Hoe tevreden ben jij over het stripverhaal?
- Wat zou je een volgende keer nog beter willen oefenen?
- Welk hokje van je stripverhaal vind je het leukste?
- Zou jij graag echt zo'n verhaal met je zus willen beleven?
- Hoe kwam je aan inspiratie voor je verhaal?
- Zou jij meer hoofdstukken uit *Het zussenboek* willen lezen? Welke dan?